

arbeið! Orðini: Lán, skuld, krav og tvangsela eru ikki ókend her longur, og onkur eigur her sum aðra staðni; antin teir eiga sita í landi ella uttanlands, og er hitt seinna ikki matari.

Tað starv, sum okkara færoysku organisatiónir hava verið í, er fullgott prógv fyri, at hin spenning, sum er millum kapital og arbeið úti í meginheimi, heldur ikki er heilt ókend her.

Eingin skila-felagsmaður her heldur, at hann kann verða felagsskapin fyri uttan í fram-tíðini og frá felagsskapinum yvir í javnaðarstevnunna er bert eitt fótaspor. Tann leið, sum Føroya Fiskimannafelagið hevur hildið í felagsblað slum tey 8 árin, tað kom út, var ikki langt frá javnaðarstevnunni. At fiskimannafelagið ikki hevur tikið stigið fullt út og roynt at seta sínar egnu menn inn á ting, kemur bert av tí rangvørða hugsunar-hátti, sum afturhaldið her á landið í 20 ár hevur arbeitt inn í fólkasálina.

Sum stundir líða, byrtist tað meira og meira upp fyri huga felagsmanna, at feløg kunnu starvast og royna at fremja endamálini, til betran av livi-korum felagsmanna við verk-føllum, við ráðgerðum og á annan hátt, men at tað alt ber í tóman heim. Um felagini ikki samstundar royna at fáa ávirkan á lóggávu landsins, tí annars standa galdandi lógir framvegis forðandi í vegin bæði her og har.

Hann sum hevur fylgt eitt lítið syndur við fólkahugsannini hesi síðstu árin veit, hvussu júst henda hugsannin, um at arbeiðsmenn og fiskimenn mugu fáa sínar egnu felagar fram á ting, hevur troðkað seg longur og longur fram; men tá henda hugsan er komin til royndar, eru felagini ikki longur ópolitisk, tey standa áður enn tey vita av tí heilt náttur-liga milt í javnaðarstevnunni.

Tað hevur verið sagt, at tann javnaðarstevna, sum nú er byrjað í Føroyum er útlend, er donsk, er eitt verri samband enn hitt gamla, men tað munnu tíðir fara at prógva, at tað sum er útlent í ringan týðning og miðar imóti at gera Føroyingar til Danir ikki verður at finna í javnaðar-flokkinum tann dag, hann stendur sum týðningarmikil politisk makt í Føroyum.

Sum áður er ápeikað, er hitt fyrirreikandi arbeiðið javnaðar-stevnunni til frama í Føroyum gjørt av Føroyingum uttan ávirka-ann uttani frá, tað er gjørt á tjóðskapsligari grund og beint imóti oddamonnun afturhalds-ins her, sambandsboðarunum. Er tað so, at ein birtandi neisti nú er komin til okkara frá Danmark, so sleggja vit har einki ringt, tvorturimóti, tað vil verða okkum til sama gagn, sum tann birtandi neisti okkara tjóðskaps og frælsisræslu í sínari tíð fekk frá donskum fólkahá-skúlum; men skal hesin birtandi neisti sum nú er komin, verða okkum til frama, má hann kveikja liv í har brenni liggur til reiðar: Í teir organisatiónir vit hava, fyrst og fremst í

Føroya Fiskimannafelag. Fellur hann niður millum sambands-ins politisku illmoldatorvur, verður einki liv kveikt og land-ið kemur at liggja óskukalt sum tað lá áður. F. s.

Frábýttisrættur fiskimanna. Fiskimenn mugu ansa eftir, at teir nýta frábýttisrættin í øllum tilfelli, tá teir ikki halda reiðaran vera áftandi trygd fyri teirra part. Fiskimannafelagið hevur plikt at vera teimum til hjálpar við fiskasøluni um teir heita á tað og venda sær til felagsskriv-arans.

Tá frábýttisrætturin verður nýttur, skulu fiskimenninir, um teir selja fiskin, senda peningin til felagsskrivarans. Tað er imóti kontraktini at teir byta peningin sína millum sjálvir.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Thorshavns Byraad.

Fredag den 24. afholdtes ordi-nært Møde i Byraadet. Den ene Side af Byraadsbordet var fuldbesat, hvorimod der paa den anden Side af Bordet kun fandtes 4 tomme Stole. Foruden Formanden var kun hans Højre-Mænd til Stede, nemlig Clementsen, Joensen, Arge og De-bess. Venstre-Mændene, Even-sen, Poulsen, Heinesen og Mit-ens havde ikke givet Møde.

Det var ikke just Sager af stor Betydning, der forelaa til Behandling.

Thorshavnsbonden, Just Jacob-sen, stiller allerede nu sin Mis-fornøjelse til Skue, med Høpsyn til den Kontrakt, han og Byraad-et har godkendt og underskre-vet. Naar der allerede nu — et Aar efter Kontraktens Ikraft-træden — er Buler i den, og Kongsbonden forsøger at manø-vrere saadan, at det om føje Tid kun er en Smagsag, om Kon-trakten i Enkeltheder skal hol-des, vil det have sin Interesse for en stor Del af Borgerne, hvorledes Byraadet denne Gang vil forholde sig for at være Kongsbonden følgelig. Just Jacob-sen andrager om at faa Tilladelse til ved Højvigsvejen at sætte Laager i Stedet for Hegn, som han er pligtig til, jævnfort De-lingskontrakten. Naar Kongsbonden allerede andrager om Til-ladelse til at løbe fra Forplig-telserne, saa kan man ikke være i Tvivl om, at dette er Begyn-delsen til Andragender eller An-modninger om Ændringer snart her og snart der i den fornylig oprettede Delingskontrakt. Skri-velsen overlodes til Kasse- og Regnskabsudvalget.

— Smed Sigmund Arge, ud-pedegdes til Byraadets Tillids-mand ved Udstykningen af Troer af Husegaardshaugen.

Opførelsen af Skur paa Broen i Vågsbotn, som Mælkforsynin-gen havde andraget om, var indstillet til Vedtagelse af Havne-udvalget. Havneudvalget ønsker at faa opført en Tilbygning til Skuret som opfortes af Mælk-forsyningen, da Havneudvalget om kort Tid vilde være sat paa Gaden med sine Ejendele: Kæt-ting og Ankere, Bøjer og Tov-verk, Koste og Spande. Havne-udvalget vilde derfor skaffe sig et Hjem nu, da der alligevel

skulde bygges paa Broen og det mentes derfor at være mest formaalstjenligt at bygge sam-men med Mælkforsyningen. Under denne Forhandling blev der ogsaa talt en Del om at lade opføre et Nordtørftshus ved Broen. Clementsen bemærkede hertil at der ogsaa paa den østlige Side burde bygges et saadant Hus.

Debess indskød den Bemær-ning, vedrørende Opførelse af en Havnevesenst tilhørende Bygning, at han vilde undlade til at stemme herfor indtil der forelaa en Afgørelse, hvorvidt Havnen blev Statshavn eller Kommunalhavn, da der i Havne-loven stod, at Havnevesenets Ejendele og Gæld skulde over-gaa til Staten i Tilfælde af, at Havnen blev Statshavn. Havne-udvalgets Indstilling sendtes derefter til Kasseudvalget.

Som foran anført var det kun Højre-Mændene, der havde givet Møde denne Gang. Næste Gang maa det vel være Venstre-Mæn-dene, der moder op for at af-ballancere Raadets Forhandlin-ger.

Ålaker

Varð við auknð útbjóðing til leigu seinasta leygdag. Auknðing fór fram á skrivstovu sorenskrivarans, og varð Ålaker útbjóðing í trimum deildum.

Víðanes beyð Peter Egholm upp í kr. 650,00.

Gulaklett beyð Z. Heinesen upp í kr. 300,00.

Eitt triðja stykki, ið liggur norðan-fyrir »Shells« oljupláss, var av Chr. Holm-Jacobsen boðið upp í kr. 35,00.

Fyri vág og vind.

Hósmorgunin frættest at ein norskur dampari, sum var staddur á 62 n. b. og 14 v. l., o. u. 211 fjórðingar suður úr Íslandi, hevði fingið røðurgeið-urnar skaðaðar, og lá og drøv fyri vág og vind. Ein norskur björgingardampari »Jasone« frá Bjørgvin kom inn til Føroyar at kola. Hann bar skjótt at, tí hann kappaðist við ein týskara, sum sigldi eftir sama bita. »Jasone« tók kol á Skálafjørði og legði undir eins av stað aftur og varð heppin at fáa »jobbði«.

Damparin varð sleipaður inn á Skálafjørð og heltir »Inger III« av Bjørgvin, og var á væg til Reykjavík við salti.

Røðurmáskinuaxulin er brotin um-framt onnur smærri brek.

Máskinværstaðið í Quillingsgarði í Havn, Petersen & Nielsen, eru farnir í holt við at bota skaðan. Umvølingin ætlast at vera liðug um 8 dagar.

Fiskemarkedet.

(Telegram til Amtet).

Bilbao. Tilførsel (Tons) af engelsk Klipfisk 47. — Beholdning (Tons) af islandsk Klipfisk 850. — Priser uforandret. — Markedet fast med stigende Tendens.

Barcelona. Tilførsel (Tons) af islandsk Klipfisk 15. — Priser (Ptas. pr. 40 kg) for 1. Kl. Klipfisk 66/70. — Beholdninger (Tons) af alle Klipfiskesorter 300.

Genua. Markedet roligt. — Priser uforandret undtagen for islandsk vasket og presset (Lire pr. 100 kg) 240, islandsk Saltfisk smaa 210, islandsk Labrador Style 250, ægte Labrador 220. — Tilførsler fra England 2½ Tons, fra Frankrig 8, fra Holland 1¼.

Bilbao. Tilførsel (Tons) af dansk (førosk) Klipfisk 360, islandsk 568, norsk 223. — Beholdninger (Tons) af dansk (førosk) Klipfisk 300, islandsk 1000, norsk 200. — Priser (Ptas. pr. 50 kg) for dansk (førosk) Klipfisk 73/78, islandsk 70/76, norsk 75/82. — Markedet fast.

Oporto. Tilførsel (Tons) af dansk (islandsk) Klipfisk 201, norsk 86, newfoundlandsk 52. — Priser uforandret.

Kaldbak.

Meira um »Tróndas«.

Í »Dimmalætting« nr. 11 hevur August Jacobsen aftur skrivað eina grein um »Tróndas«.

Tað sær út, sum um A. J. ikki kann sleppa burtur frá »Tróndas«, men best mundi verið, um hann lat »Tróndas« taa frið, tí hansara greinir gera einki gott — heldur verður tað beint tvorturimóti.

»Tróndas« siglur ikki í góðum veðrið, sigur August Jacobsen, og sum dani nevi hann, nýggjársaftan, tá ið veðrið var so gott, at bátar vóru úti á floði. Eg veit nú ikki, um August Jacobsen var útrýgvinn henda dag, tó eg ikki ivist í, at hann er dugligur fiskimaður og sjómaður, sum ikki letur sín bát standa á básinum, tá ið aðrir bátar eru úti. Men sjálvt um tað kundi hent, at hansara bátur ikki var á floði onkran góðveðursdag, so vildi tað aldri falli nokrum inn at briksla honum tað — og allarseinast skiparin á »Tróndas«.

Í valdøgunum skrivaði »ein Vikar-maður« eina grein í »Tingakross«, og straks var August Jacobsen á ferð og skrivaði langa grein í »Dimma« fyri at »irættasetta«, tí hann dreiv spott, og bað Vikarmannin fara heim og lesa sína biblíu. August segði seg ikki at orka at lesa greinina hjá Vikarmanninum, tí hon var full av glósum og spoykskum vendingum; Vikar-maðurin livdi í syndamykrinum. Nú skuldi ein kunna hugsa sær, at tann maður, sum so harðliga rúskar í ein annan fyri hansara syndir, ikki sjálvur gjordi líkaleidis; men so varð ikki. Lesið bert hesi orð í hansara fyrstu »Tróndas«-grein: »Mánadagin eftir nýggjár vildu menn vera við, at »Tróndas« kagaði undan Hvitanesi, men snaraði sær á og fór aftur á básin.« Er hetta ikki at »spotta« manningina á »Tróndas«, so veit eg ikki, hvat spott er. Jú, August Jacobsen hevur her dømt seg sjálvan, og eg vil tí biða hann lesa Luk. 6—41, so vil hann skjótt verða varðugur við, at honum trýtur bróðurkarleika.

Skiparin á »Tróndas« nýst ikki at taka sær August Jacobsens greinir at tikni. Kapt. Hansen er kendur um allar Føroyar sum ein ógvuliga dugn-aligur sjómaður, og ein heiðursmaður í allar mátar, sum einhvør ærligur Føroyingur lættur hugvuna fyri, hann veit, nær tað er veður at sigla og nær ikki, uttan at nakar eigur at leggja seg úti tað.

Um postbáturin til sundalagið liggur stillur ein ella tveir dagar, er eingin ólúka. — »Rúth« sigldi heldur ikki hvønn dag, men ólúka kundi tað verið, um báturin fór út í veðrið, sum hann ikki hevði klára seg í. Hvussu hevði August Jacobsen tað verið skjólaður? Eg vildi ikki verið í hansara stað.

Til enda bert hetta: Harri August Jacobsen, seti tygum undir liðuna á »Vikamanninum« og lesi tygara bíbliu, við bøn um meira næstakærleika, og eg skal lova tygum fyri, at tygum ikki tíðari senda slíkar greinir til blóðini.

Ein landmaður.

Vág.

Nu leggja teir út.

So framt tað viðrór, ætla hesi skip at fara út á bankan í hesari viku: »Skarsteina«, »Falk-ur«, »Agnes Louise«, »Nellie« og »Johanna Sofia« av Tvøroyri og »Morning Stars«, »Victoria«, »Heimdalur« og »Vigilante« úr Vági.

Annars verður farið á Suður-landið fyrst í mars mánað.

Grind.

Føstunngangsmánadag, tá »Sleip-ner« fór av Vági og til Tvøroyri, sá hann eina stóra grind við Nýpunna. Bátar fóru avstað og funnu grindina, sum tá kom við ferð suður eftir.

Sunnanbátar fylgdi grindini út suður móti Baglholmi, tá frættest, at tveir motorbátar lógu í Hovsförði við einum bólk. Roynt varð at halda til í Hovi; men bátarnir vóru ovfáir, og tessvegna misseynadist tað. Tá so bátarnir komu til Hovs, var myrkríð komið, og so gjordist einki uttan at goyma grindina um náttina.

Nú vóru vónirnar ringar; tí ringt var veðrið, og myrk var náttin, og so hendi tað, sum altíð var væntandi: grindin kavaði og stóð ongatíð aftur. Hon fór í myrkrinum út aftur á dýpið. Um hon nakrantíð kemur inn aftur at Føroyalandi, er ikki gott at vita. Men ómøguligt er tað ikki. J.

Fyri skommum.

Sambands- og sjálvstýrisbløð eru einum máli um, at hr. Jacob Daniel-sen í Havn hevur gjørt øllum Fø-royingum fyri skommum; tí hann hevur biðið pening í Danmark til danshús. Tað er ikki ætlan mín at rósa hr. Danielsen fyri hesa gerð. Hon var ikki til æru fyri Føroyingar. Men er tað so, at einki danshús er í Havn fyri føroyskum dansi, so treingir til at fáa eitt tilíkt hús; men pening-urin má sjálvandi fáast í Føroyum.

Nú henda sak er komin fram, spyr mangur Føroyingur hilsin, hvussu vordið er við tí peningi, ið inn varð savnaður til sjónleikar- og danshús í Havn.

Tá lutaseðlarnir á sinni vórðu út-sentir til føroysk sinnaðar Føroy-ingar, var tað við føgnum orðum um, at hettar hús skuldi verða ein vernd fyri øllum góðum føroyskum, t. d. okkara gamla føroyska dansi.

Mangur varð tí bilsin, tá Jacob Danielsen grein kom á prent, har tað stóð í, at einki hús er í Havn, hvári føroyskur dansur fær innivist.

Hví er føroyskur dansur útiðystur úr sjónleikarhúsinum?

Meina Havnafólki, at vit úti á bygd eina aðra ferð vilja stýrja tey við bazarum o. t., tá peningurin verður soleiðis nýttur?

Tianverri er tað so, at eingilskur ella annar útlendskur dansur hevur pláss í stovnum í Føroyum, meðan okkara egni dansur er útistongdur ella fær pláss í skitnum hjallarum, har einki menniskja í góðum klæðum kann koma inn.

Hvussu leingi skal hettar skilið vara í Føroyum?

Latum okkum ikki døma hr. Jacob Danielsens ovhart.

Stingið hondina í okkara egna barm og vítið, um vit ikki sjálvi gera land-inum fyri skommum.

Ein føroyskur Føroyingur.

Koyrvegrinir.

Er tað bert framan undan vali, at fleiri milliónir eru bevilgaðar til koyrvegir í Føroyum?

Tveir ingenjorar søgdest at vera kominir til Føroyar til koyrveginar. Tað hevði verið ein stór gleði at frætt, ætint teir eru livandi ella deyðir, og nær vegirnar kunna væntast.

Suðuroyingur.

Leirvik.

Som tíðin rennur, verður alt meiri og meiri roynt at fáa somikið út-vunni av virði burtur úr mongum, sum fólk ikki hevur hildið duga til annað enn at blaka burtur. Nú lýsur maður í blaðnum um, at hann keypur tur torskahovv og ryggir, turran seið o. s. fr., og letur peningin í hondina. Mong heilsa hesum tíðindum við gleði.

Islandsfiskeriet.

(Telegram til »Føroya Social-Demokrat«).

Reykjavík, 20. Februar 1928.

Indtil 15. Februar er den samlede Fangst:

Sydvestlandet 12.000 Skpd., i Fjor 5000; Vestfjordene 310, i Fjor 270 deraf i Aar 9000 Storisk, 1500 Smaafisk, 500 Kuller, 1000 Sej.

Fontenay.